

בועידת מפלגת פועלי ארץ ישראל

שרתוק על שאלות העליה, הבטחון והיחסים עם הערבים

אל הודעות מטרור! בטחון ויכולת נפשית — תנאי לנצחון.

בהתאזרות בוחות היצירה — נפרוץ חומת העליה.

תמיד אמרנו: שלום עם ערבים, אולם הדבר תלוי לא רק בנו.

לעשרות בירושלים ובלודון, כההר ובבירות ובדמשק, בפארוס ובבלוביה. השתתפו בהן חברים מהנהלת הסוכנות ואנשים פרטיים שמסרו את מצב העניינים לנו. רדפנו אחר הודעות שיש פנישה, יצרנו אותן. אך לידו מ"מ לא הגענו. כי בשלב ידוע של השיחות הוצגה לנו תמיד השאלה בדבר גורל השלטון הגועז על הארץ — אם נסכים שיובטח לערבים מעמד הרוב.

אם קפלנסקי סבור שיש פתרון באינו צורה של קנטוניזציה, של פאר ריטט טריטוריאלי — הוא הויב לומר על יסוד מה הוא סבור שיש סכויים לתכנית כזו לשמש יסוד להסכם. האם ברק את הדבר מתוך מגע עם הוגים ערביים, או שוהיה מברה סתם? אין זאת אומרת שאנו מסורים לגמי רי מעל הפרק את תקוותנו להסכם עם הערבים. אבל קשה לראותו כגורם רציני אם אנו מדברים על התקופה הקרובה. בנוריון המדבר על בעל ברית אחד. וקפלנסקי הרואה אפשרות של הסכם עם הערבים — נוקטים שני ממדים שונים של זמן. ובעצם אין ביניהם כל מחלוקת.

לשאלת החלוקה

המדינה מודיע, כי לא יענה על החלק השני בדברי קפלנסקי, שהיה מכוון נגד החלוקה, באשר אין ברצונו לעורר כאן את הויכוח, כשאלת המדינה. אין בינינו יודע כיצד תפתר שאלת המדינה היהודית מבחינה אוניקסיבית ואין יודע גם מה נחליט אנו. אך יש להציע לכולנו קנה מדה אחד כנשתנו לשאלה הזאת, והוא: **אין הדרך המבטיחה את מבטינום ההתקדמות וההתבצרות לקראת העתיד נפרק הומוקלקצי ביותר — בה נבחר. יתכן מאד שרבים ימענו כי דרך זו איננה בהקמת מדינה בתלס מהארץ, ואפשר יהיה להבין אותם. אבל מבחינה ציונית אין להבין חבר שיציע לנו לוותר על אפשרות**

שהלו הקיצוץ, הקיצוץ הוא רק בשכר למקבלי השלום מהממשלה, אולם לא בכמות הנשק ויכולת שמושנו בו. בפרק זה מדבר המרצה עוד בתקציב הבטחון של הממשלה שעלה למעלה ראש ועדיין הוא בעליה.

בעצם הימים האלה הוחל במפעל הרש של הגנה — הוא גדר התיל על הגבול שהקמתה כרוכה בהוצאה גדולה. ערכה של עבודה זו היא עודם כל מבחינת הבטחון. אולם ערכה המיוחד בשבילנו אינו רק בהקלת חוסר העבודה, אלא גם בהדרכת אנשינו לפינות חדשות ובלתי ידועות לנו. גם ההגנה על הפזרים העובדים בגדר נמסרה לפלגת נוטרים ערבים.

בתקופה האחרונה הגענו לשכלולים רבים בפעולת היל הנוטרים. נלכעו דר גות של שרי עשרות ושתי מאות. נוצרו פלגות שדה. מהנהג נקדחתו אנו עובדים להגנה איזורית. כושר ההגנה הכי ללי עלה בשיעור ניכר.

המרצה העלה גם את הסכנות המאיוות מולת עלינו. יתכן כי אנו עומדים בפני סכויים קשים עוד יותר בעולם ובארץ וההתכוננות לקראת הסכנה צריכה להיות מבעוד מועד, בקנה מידה רחב, ומתוך שימוש בכלים מלכתיים.

היחסים עם הערבים

בפרק השלישי של ההרצאה התוכח מ. שרתוק עם דברי ש. קפלנסקי בועידה שעות מעטות לפני כן. קפלני סקי אמר בדבריו, כי במשך שינים דרש שלא נשען על המנדט בלכד ונאמץ את הקשרים עם הערבים. דרושה זו, אין מי שהולק עליה. אולם צריך לבחון איוה סכויים מעשיים היו לתבועה זו להביא לידו הוצאות. תמיד אמרנו: שלום עם הערבים, אולם הדבר לא היה תלוי רק בנו. קפלנסקי דיבר על הסאיוני במשך עשרות שינים. אולם במשך שינים רבות לדיכנו בארץ חיינו כוח קטן, בלתי חשוב בעיני הערבים. הדרך לפוליטיקה רצינית נפתחה

לאחר הרצאת ו. שפרונצק אמש, שכללה את יסודי הגולה, שאיפותיה ותקוותה, ניתנה רשות דיבור לי. בן צבי שצמצם דבריו בענין אחר, שאין לו נגיעה ישרה לשאלות הנדונות בועידה. "מי שיבוא לפסג את הועידה לא יוכל לעיניה בשקמה. אולם אם היא סואנת לגבי הסכסוכים הפנימיים — הרי היא, לצערי הרב, שוקטת יותר מדי במה שנוגע לשאלות יסודיות — למצב הפזרי לינו בו אנו נתונים.

עיקר דבריו — השאלה אם אמנם מאכנים אנו להופעה בפני ועדת החלוקה שה השוהה בעת בארץ ומרוע לא דנה בכך הועידה או ועדה פוליטית נבחרת מלוחה.

בהערה לענין זה פתח מ. שרתוק את הרצאתו רבת הענין והניסוח הטוב, שזכתה לריכוז מיוחד של הקשב בכל מלוא האולם. שאלת: האם תעשה בפני ועדת החלוקה לא נעלמה מעיני העומד דים בשער ענייניו הפוליטיים. מרכז המפלגה היה מאו מקום ההתיעצות בעניינים אלה, אך ספק הוא אם אפשר היה להגיע לידו הוצאות כל שהן בועידה גדולה זו. הנתונה לעניינים מסויימים. בעצם הרצאתו היו שלשה עניינים עיקריים: א. העליה, ב. הבטחון, ג. היחס עם הערבים.

בענין העליה

נראה אולי כלפי חוץ כי המל-המה להרחבת מידות העליה מור פיעה רק בעונות מסוימות. והדבר אינו כן. המלחמה נמשכת גם בתקופות בין הזמנים. "מלחמת עמדות" היא, אין לראות בה כיום סיכויים לאופסדי בות גדולות, להישגים מכריעים בבת אחת. הכביד על המלחמה הזאת — המצב הכלכלי בארץ. אולם אם מלחמתנו לא הנהיפה לנו נצחון, הרי היא הביאה לידו התקדמות ניכרת. מאפריל 1938 במל המפסיונם הכולל ושני סגנים בעליה נשתחררו מהבבלות מספרות — קרובים ותלמידים, אבל גם משני הסדר

לחבין חבר שיציע לנו לוותר על אפשרות ההתכבדות בשנים הקרובות, משום שע"י כך נפסד את העתיד. פירושה של הצעה זו היא: חיינו מאות אלפי שנים, נחכה עוד, זו אינה ציונות! וכי יום המהרה תרחוק מוכסת בידוינו? הציונות אומרת: הגשמה! והגשמה פירושה — במלוא היכולת ובמינימום של זמן.

ב-12.80 פילח הודיע הו"ד ב. לוקר על הפסקה לעשר דקות, שלאחר דיה וישארו באולם צירים בלבד ויבטו לקבלת ההחלטות — בדרושת קבוצה גדולה של צירים, שהודיעו על אי יכולתם להשאר עוד יום מהיץ לעבודתם. אך כעבור שעה קצרה הוברר, שהעדות טרם סיימו את עבודתן ואין טעם לשיבות לילה בלי מכונים למים בה את הועדה. הוחלט איפוא, להדש את המליאה בכוקר. הועדה המתמדת נשארה להמשך עבודתה.

הבוקר ב-10 נפתחה ישיבת המליאה לאחר הדיונים בועדה המתמדת ובועדת המבניים במשך כל הלילה. הצבעה בעניינים שנדונו בועדה החלה בשאלות ההסתדרות לפרטיהן בהצעות למסורות ההסתדרות להגשימן.

השאלות הראשונות — הגברת החי-לופים כעבודה בכל מקום שהרבר ניתן להגשמה, הגדלת השתתפותם של החברים המשתברים למעלה מדרגת ההסתדרות בצבירת אמצעים למלחמה בחוסר עבודה, הגשמת החוקה השיתו-פית בקואופרטיבים, הנברת היסודות השיתופיים ב"שיכון", הנברת האמצעים הכספיים של מרכז הקואופרציה, הקמת המועצה הכלכלית, החשת התיקונים לחוקת התור לעבודה וחוקת התור להתיישבות, פעולה לתקנת מצב העבו-דה העברית במושבה ומצבם של הפו-עלים במושבות, ועוד.

בישיבת המליאה עוסקים בהצבעה על ההלטות.

ביום הדרך לפוליטיקה לציונית נפתחה לפנינו רק בתוכמה שהחלה העליה הגר דולה. השעה לפעולה מדינית רצינית הגיעה רק כאשר נפקחו עיני שכנינו לראות שאנו כוח. עובדה זו לא רק נטעה כבוד אלינו, היא הולידה גם תגובה הפוכה, של התקוממות נגדנו. היתה התרוצצות בין שתי תגובות אלה בלבד של כל ערבי — להשלים או להתקומם? אז אמרנו: הגיעה השעה להיות אקטיביים, לעודד את תגובה השלום ולעמוד בפני ההתקומד מות. לא מקרה הוא שהפעולה הפו-ליטית האינטנסיבית החלה בשנת 1981 ו-1982 עם כניסת ארלוזורוב לעבודה המדינית, ונמשכה ע"י חבריו שבאו אחריו.

כל אותן השנים ראינו במחנה הערבי התנוודות בין כפות המאזנים של שתי התגובות. צפינו מראש את הסכנה שההכרעה יכולה להיות נגדנו, ואישר יגורנו בא. הנחשול פרוץ, הרס את תומת ההתנגדות הפנימית והציף את כל השטח. ועדיין אנו חיים במשטר זה. קבלנסקי התעלם, בודאי לא במתד בויו, מן הנסיגנות למו"מ עם הערבים שנעשו מצדנו. בועדות פוליטיות של קונגרסים ומועצת הסוכנות מפרנו דוח"ות מפורטים על המאמצים שנעשו ועל התוצאות, כן נמסר חומר רב בענין זה למרכז המפלגה. היו פגישות

לענין עיסא בטאט

בין הללו עיסא בטאט יש למנות גם את ראש מועצת ביר ארזית (רמאללה) ערכי נוצרו שישב שנים רבות באמריק קה והתכונן גם להזור לשם. הוא נרצה לפני חדשים אחרים.

נתמנה גזכר למועצת המוסלמית

פואד אימאם אלחוסייני נתמנה לגז-בר בללי של המועצה המוסלמית העליו-נה במקום קודמו שפוסד ונשלה למחנה החסגר.

קרובים והלומדים. אבל גם משני הסו-רים העיקריים שנשארו כבולאים, הסנו על בעלי הון — כבולתו היא רק להלכה. לא כן סוג העליה העובדת, שנכבד בהומרה. בעצם הימים האלה נהפרסמו המספרים שלא הוכנו כראוי ויש שנתד פרשו לטובה שלא כדון. מהמאפסימום של אלק רשיונות, שגם על השגתו בפר-על היתה התעצפנות, יורדים כ-200 רש-יונות בשביל הנמצאים בארץ כדון ועוד 100 — בשביל אלה שישבתם היא שלא כדון. כנשאר עריך לספק את כל הארצות ואוסטרליה בכלל זה. לכל מגד שיו בקשות לקרובים מהיץ לנשים וי-לים היקטו מאתים רשיונות בכך הכל. מה יש בו במספר ועום כל כך לספק, בשעה שאנו מוצבים מקדים טרא-גיים, בהם רבים באוסטרליה — דרושות על נשים שבעלתן אבדו עצמם לדעת, אשר בניהם ש"באוסטרליה", נעלמו" ויש להם בנים בארץ, ועוד בדומה לזה.

אם יעלה בידנו להביא שינוי במצב הכלכלי בארץ — ויש סימונים לכך — יהיו למלחמתנו בחזית העליה סיכויים גדולים הרבה יותר להצלחה. וחובה עלינו לאזור את כל כוחנו כדי לשמור על הכיבושים ולפרוץ עוד את החומה.

פרשת הכשתחן

אין יודע כמה זמן נגזר עלינו עוד להיות במשטר של טרור. הלחץ שלנו על השלטונות אינו עריך להפסק, אולם בזה בלבד לא נוכל לצאת ידו חובה. עלינו לעשות את השבון עצמנו ולהפון להתמשכות המצב הזה. "מצוה אחת עלינו להשיג על עצמנו: אל נועה, אל הורעויות מטרור, מקרבנות שנופלים מצדנו, מרם שלנו שנשפך. אין אנו נתונים לפגורם, ואין אנו מובלים כצאן למבחן. מצב מלחמה הוא, מלח-מת קיום לישוב ומלחמה על עתיד העם. הישוב מתגונן ונלחם. ובמלחמה יש חשבון אחר לקרבנות. אנחנו מנכים ונבכה כל קרבן שנופל בתוכנו, אבל אין הגאומים הנשמעים בליות יכולות למצות את החשבון שלנו. כלפי פנים עלינו להתחסן כנגד ועוועים, כי עוד מלחמה ארוכה לפנינו, וכלפי חוץ עלינו להראות אומץ, במחון ויכולת נפשית של החוקת מעמה. זה הכרחי לנצחון.

חובת שניה המוטלת עלינו היא — ההתגוננות. בפרשה זו השגנו לא מעט, אבל עוד אנו עומדים בראשית הרבנו. הכובש שכבשנו — בוח יהודי מוציין בגלוי, שינה שינוי ניצח את כל דמות הישוב שלנו. ביבוש זה הוא של סיימא והוא יתמיד בדינו.

בידינו 2600 רובים עבאיים ואולם מספר האנשים הרשאים להשתמש בנשק זה הוא הרבה יותר גדול. אם לפני זמן מה השתרר רושם כאילו כוח ההגנה שלנו הצטמצם — אין זה רושם נכון. מיעד ההגנה שלנו גבר דוקא בימים

שיפוסים מהועדה